विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/മാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ 2

അഥ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ

ഋഷയ ഊചുഃ.

വസുദേവോ മഹാഭാഗഃ കഥം പുത്രമവാപ്തവാൻ .

പ്രസേനഃ കുത്ര കൃഷ്ണേന ഭ്രമതാഽന്വേഷിതഃ കഥമ് ..1..

വിധിനാ കേന കസ്മാച്ച ദേവീഭാഗവതം ശ്രുതമ് .

വസുദേവേന സുമതേ വദ സൂത കഥാമിമാമ് ..2..

സൂത ഉവാച.

സത്രാജിദ്ഭോജവംശീയോ ദ്വാരവത്യാം സുഖം വസൻ .

സൂര്യസ്യാരാധനേ യുക്തോ ഭക്തശ്ച പരമഃ സഖാ ..3..

അഥ കാലേന കിയതാ പ്രസന്നഃ സവിതാഽഭവത് .

സ്വലോകം ദർശയാമാസ തദ്ഭക്ത്യാ പ്രണയേന ച ..4..

തസ്മൈ പ്രതീതസ്യ ഭഗവാൻസ്യമംതകമണിം ദദൗ .

സ തം ബിഭ്രന്മണിം കണ്ഠേ ദ്വാരകാമാജഗാമ ഹ ..5..

ദൃഷ്ട്വാ തം തേജസാ ഭ്രാന്താ മത്വാദിത്യം പുരൗകസഃ .

കൃഷ്ണമൂചുഃ സമഭ്യേത്യ സുധർമായാമവസ്ഥിതമ് ..6..

ഏഷ ആയാതി സവിതാ ദിദൃക്ഷുസ്ത്വാം ജഗത്പതേ .

ശ്രുത്വാ കൃഷ്ണസ്തു തദ്വാചം പ്രഹസ്യോവാച സംസദി ..7..

സവിതാ നൈഷ ഭോ ബാലാഃ സത്രാജിന്മണിനാ ജ്വലൻ .

സ്യമന്തകേന ചായാതി ഭാസ്വദ്ദത്തേന ഭാസ്വതാ .. 8 ..

അഥ വിപ്രാൻസമാഹൂയ സ്വസ്തിവാചനപൂർവകമ് .

പ്രാവേശയത്സമഭ്യർച്യ സത്രാജിത്സ്വഗൃഹേ മണിമ് ..9..

ന തത്ര മാരീ ദുർഭിക്ഷം നോപസർഗഭയം ക്വചിത് .

യത്രാസ്തേ സ മണിർനിത്യമഷ്ടഭാര സുവർണദഃ .. 10 ..

അഥ സത്രാജിതോ ഭ്രാതാ പ്രസേനോ നാമ കർഹിചിത് .

കണ്ഠേ ബദ്ധ്വാ മണിം സദ്യോ ഹയമാരുഹ്യ സൈംധവമ്..11..

മൃഗയാർഥം വനം യാതസ്തമദ്രാക്ഷീന്മൃഗാധിപഃ .

പ്രസേനം സഹയം ഹത്വാ സിംഹോ ജഗ്രാഹ തം മണിമ് ..12..

ജാമ്ബവാനൃക്ഷരാജോഽഥ ദൃഷ്ട്വാ മണിധരം ഹരിമ് .

ഹത്വാ ച തം ബിലദ്വാരി മണിം ജഗ്രാഹ വീര്യവാൻ .. 13 ..

സ തം മണിം സ്വപുത്രായ ക്രീഡനാർഥമദാത്പ്രഭുഃ .

അഥ ചിക്രീഡ ബാലോഽപി മണിം സംപ്രാപ്യ ഭാസ്വരമ് .. 14 ..

പ്രസേനേഽനാഗതേ ചാഥ സത്രാജിത്പര്യതപ്യത .

ന ജാനേ കേന നിഹതഃ പ്രസേനോ മണിമിച്ഛതാ .. 15 ..

അഥ ലോകമുഖോദ്ഗീർണാ കിംവദന്തീ പുരേഽഭവത് .

കൃഷ്ണേന നിഹതോ നൂനം പ്രസേനോ മണിലിപ്സുനാ .. 16 .

സ തം ശുശ്രാവ കൃഷ്ണോപി ദുര്യശോ ലിപ്തമാത്മനി .

മാർഷ്ടും തത്തസ്യ പദവീം പുരൗകോഭിഃ സഹാഗമത് .. 17..

ഗത്വാ സ വിപിനേഽപശ്യത്പ്രസേനം ഹരിണാ ഹതമ് .

യയൗ മൃഗേന്ദ്രമന്വിഷ്യന്നസൃഗ്ബിംദ്വംകിതാധ്വനാ .. 18..

അഥ കൃഷ്ണോ ഹതം സിംഹം ബിലദ്വാരി വിലോക്യ ച .

ഉവാച ഭഗവാന്വാചം കൃപയാ പുരവാസിനഃ .. 19..

തിഷ്ഠധ്വം യൂയമത്രൈവ യാവദാഗമനം മമ .

പ്രവിശാമി ബിലം ത്വേതന്മണിഹാരകലബ്ധയേ ..20..

തഥേത്യുക്ത്വാ തു തേ തസ്ഥുസ്തത്രൈവ ദ്വാരകൗകസഃ .

ജഗാമാംതർബിലം കൃഷ്ണോ യത്ര ജാമ്ബവതോ ഗൃഹമ് ..21..

ഋക്ഷരാജസുതം ദൃഷ്ട്വാ കൃഷ്ണോ മണിധരം തദാ .

ഹർതുമൈച്ഛന്മണിം താവദ്ധാത്രീ ചുക്രോശ ഭീതവത് ..22..

ശ്രുത്വാ ധാത്രീരവം സദ്യഃ സമാഗത്യർഥക്ഷരാട് തദാ .

യുയുധേ സ്വാമിനാ സാകമവിശ്രാമമഹർനിശമ് ..23..

ഏവം ത്രിനവരാത്രം തു മഹദ്യുദ്ധമഭൂത്തയോഃ .

കൃഷ്ണാഗമപ്രതീക്ഷാസ്തേ തസ്ഥുർദ്വാരി പുരൗകസഃ ..24..

ദ്വാദശാഹം തതോ ഭീത്യാ പ്രതിജഗ്മുർനിജാലയമ് .

തത്ര തേ കഥയാമാസുർവൃത്താംതം സർവമാദിതഃ ..25.

സത്രാജിതം ശപംതസ്തേ സർവേ ശോകാകുലാ ഭൃശമ് .

വാസുദേവോ മഹാഭാഗഃ ശ്രുത്വാ പുത്രസ്യ താം കഥാമ് ..26.

മുമോഹ സപരീവാരസ്തദാ പരമയാ ശുചാ .

ചിന്തയാമാസ ബഹുധാ കഥം ശ്രേയോ ഭവേന്മമ ..27.

അഥാജഗാമ ഭഗവാന്ദേവർഷിർബ്രഹ്മലോകതഃ .

ഉത്ഥായ തം പ്രണമ്യാസൗ വസുദേവോഽഭ്യപൂജയത് ..28.

നാരദോഽനാമയം പൃഷ്ട്വാ വാസുദേവം മഹാമതിമ് .

പ്രപച്ഛ ച യദുശ്രേഷ്ഠം കിം ചിതയസി തദ്വദ .. 29..

വസുദേവ ഉവാച.

പുത്രോ മേഽതിപ്രിയഃ കൃഷ്ണഃ പ്രസേനാന്വേഷണായ തു .

പൗരൈഃ സാകം വനം ഗത്വാ നിഹതം തം തദൈക്ഷത .. 30 ..

പ്രസേനഘാതകം ദൃഷ്ട്വാ ബിലദ്വാരേ മൃതം ഹരിമ് .

ദ്വാരി പൗരാനധിഷ്ഠായ ബിലാംതർഗതവാൻസ്വയമ് ..31.

ബഹവോ ദിവസാ യാതാ നായാത്യദ്യാപി മേ സുതഃ .

അതഃ ശോചാമി തദ് ബ്രൂഹി യേന ലപ്സ്യേ സുതം മുനേ .. 32 ..

നാരദ ഉവാച.

പുത്രപ്രാപ്ത്യൈ യദുശ്രേഷ്ഠ ദേവീമാരാധയാംബികാമ് .

തസ്യാ ആരാധനേനൈവ സദ്യഃ ശ്രേയോ ഹ്യവാപ്സ്യസി ..33..

വസുദേവ ഉവാച.

ഭഗവൻകാ ഹി സാ ദേവീ കിംപ്രഭാവാ മഹേശ്വരീ .

കഥമാരാധനം തസ്യാ ദേവർഷേ കൃപയാ വദ ..34..

നാരദ ഉവാച.

വസുദേവ മഹാഭാഗ ശൃണു സംക്ഷേപതോ മമ .

ദേവ്യാ മാഹാത്മ്യമതുലം കോ വക്തും വിസ്തരാത്ക്ഷമഃ .. 35 ..

യാ സാ ഭഗവതീ നിത്യാ സച്ചിദാനന്ദരൂപിണീ .

പരാത്പരതരാ ദേവീ യയാ വ്യാപ്തമിദം ജഗത് ..36..

യദാരാധനതോ ബ്രഹ്മാ സൃജതീദം ചരാചരമ് .

യാം ച സ്തുത്വാ വിനിർമുക്തോ മധുകൈടഭജാദ്ഭയാത് .. 37..

വിഷ്ണുര്യത്കൃപയാ വിശ്വം ബിഭർതി ഭഗവാനിദമ് .

രുദ്രഃ സംഹരതേ യസ്യാഃ കൃപാപാംഗനിരീക്ഷണാത് .. 38..

സംതാരബംധഹേതുര്യാ സൈവ മുക്തിപ്രദായിനീ .

സാ വിദ്യാ പരമാ ദേവീ സൈവ സർവേശ്വരേശ്വരീ ..39..

നവരാത്രവിധാനേന സമ്പൂജ്യ ജഗദംബികാമ് .

നവാഹോഭിഃ പുരാണം ച ദേവ്യാ ഭാഗവതം ശൃണു ..40.

യസ്യ ശ്രവണമാത്രേണ സദ്യഃ പുത്രമവാപ്സ്യസി .

ഭുക്തിർമുക്തിർന ദൂരസ്ഥാ പഠതാം ശൃണ്വതാം നൃണാമ് ..41 ..

ഇത്യുക്തോ നാരദേനാസൗ വസുദേവഃ പ്രണമ്യ തമ് .

ഉവാച പരയാ പ്രീത്യാ നാരദം മുനിസത്തമമ് ..42..

വസുദേവ ഉവാച.

ഭഗവംസ്തവ വാക്യേന സംസ്മൃതം വൃത്തമാത്മനഃ .

ശ്രൂയതാം തച്ച വക്ഷ്യാമി ദേവീമാഹാത്മ്യസംഭവമ് ..43..

പുരാ നഭോഗിരാ കംസോ ദേവകൃഷ്ടമഗർഭതഃ .

ജ്ഞാത്വാത്മമൃത്യും പാപോ മാം സഭാര്യാം ന്യരുണദ്ധിയാ 44 ..

കാരാഗാരേഽഹമവസം ദേവക്യാ സഹ ഭാര്യയാ .

ജാതം ജാതം സമവധീത്പുത്രം കംസോഽപി പാപകൃത് .. 45..

ഷട് പുത്രാ നിഹതാസ്തേന തദാ ശോകാകുലാ ഭൃശമ് .

അതപ്യദ്ദേവകീ ദേവീ നക്തംദിവമനിന്ദിതാ ..46 ..

തദാ്ഹം ഗർഗമാഹൂയ മുനിം നത്വാ്ഭിപൂജ്യ ച .

നിവേദ്യ ദേവകീദുഃഖമവോചം പുത്രകാമ്യയാ .. 47 .

ഭഗവൻകരുണാസിന്ധോ യാദവാനാം ഗുരുർഭവാൻ .

ആയുഷ്മത്പുത്രസംപ്രാപ്തിസാധനം വദ മേ മുനേ .. 48 ..

തതോ ഗർഗഃ പ്രസന്നാത്മാ മാമുവാച ദയാനിധിഃ .

വസുദേവ മഹാഭാഗ ശൃണു തത്സാധനം പരമ് .. 49 ..

യാ സാ ഭഗവതീ ദുർഗാ ഭക്തദുർഗതിഹാരിണീ .

താമാരാധയ കല്യാണീം സദ്യഃ ശ്രേയോ ഹ്യവാപ്സ്യസി 50 ..

യദാരാധനതഃ സർവേ സർവാൻകാമാനവാപ്നുയുഃ .

ന കിചിദ്ദുർലഭം ലോകേ ദുർഗാർചനവതാം നൃണാമ് ..51..

ഇത്യുക്തോ്ഹം മുദാ യുക്തഃ സഭാര്യോ മുനിപുങ്ഗവമ് .

പ്രണമ്യ പരയാ ഭക്ത്യാ പ്രാവോചം വിഹിതാംജലിഃ .. 52 ..

വസുദേവ ഉവാച.

യദ്യസ്തി ഭഗവൻപ്രീതിർമയി തേ കരുണാനിധേ .

തദാ പുരാ മദർഥേ ത്വം സമാരാധയ ചണ്ഡികാമ് ..53 ..

നിരുദ്ധഃ കംസഗേഹേ്ഹം ന കിംചിത്കർതുമുത്സഹേ .

അതസ്ത്വമേവ ദുഃഖാബ്ധേർമാമുദ്ധര മഹാമതേ .. 54 ..

ഇത്യുക്തസ്തു മയാ പ്രീതഃ പ്രോവാച മുനിപുങ്ഗവഃ .

വസുദേവ തവ പ്രീത്യാ കരിഷ്യാമി ഹിതം തവ .. 55..

അഥ ഗർഗമുനിഃ പ്രീത്യാ മയാ സംപ്രാർഥിതോ്ഗമത് .

ആരിരാധയിഷുർദുർഗാം വിംധ്യാദ്രിം ബ്രാഹ്മണൈഃ സഹ .. 56 ..

തത്ര ഗത്വാ ജഗദ്ധാത്രീം ഭക്താഭീഷ്ടപ്രദായിനീമ് .

ആരാധയാമാസ മുനിർജപപാഠപരായണഃ ..57..

യതഃ സമാപ്തേ നിയമേ വാഗുവാചാശരീരിണീ .

പ്രസന്നാഽഹം മുനേ കാര്യസിദ്ധിസ്തവ ഭവിഷ്യതി ..58..

ഭൂഭാരഹരണാർഥായ മയാ സംപ്രേഷിതോ ഹരിഃ .

വസുദേവസ്യ ദേവക്യാം സ്വാംശേനാവതരിഷ്യതി .. 59 ..

കംസഭീത്യാ തമാദായ ബാലമാനകദുംദുഭിഃ .

പ്രാപയിഷ്യതി സദ്യസ്തു ഗോകുലേ നന്ദവേശ്മനി .. 60 .

യശോദാതനയാം നീത്വാ സ്വഗൃഹേ കംസഭൂഭുജേ .

ദാസ്യത്യഥ ച താം ഹംതും കംസ ആക്ഷേപ്സ്യതി ക്ഷിതൗ 61 ..

സാ തദ്ധസ്താദ്വിനിർഗത്യ സദ്യോ ദിവ്യവപുർദ്ധരാ .

മദംശഭൂതാ വിംധ്യാദ്രൗ കരിഷ്യതി ജഗദ്ധിതമ് ..62..

ഇതി തദ്വചനം ശ്രുത്വാ പ്രണമ്യ ജഗദമ്ബികാമ് .

ഗർഗോ മുനിഃ പ്രസന്നാത്മാ മഥുരാമഗമത്പുരീമ് ..63..

വരദാനം മഹാദേവ്യാ ഗർഗാചാര്യസുഖാവഹമ് .

ശ്രുത്വാ സഭാര്യഃ സംപ്രീതഃ പരം മുദമഥാഗമത് ..64..

തദാരഭ്യ പരം ജാനേ ദേവീമാഹാത്മ്യമുത്തമമ് .

അധുനാപി ഹി ദേവർഷേ ശ്രുതം തവ മുഖാംബുജാത് .. 65 ..

അതോ ഭാഗവതം ദേവ്യാസ്ത്വമേവ ശ്രാവയ പ്രഭോ .

മദ്ഭാഗ്യാദേവ ദേവർഷേ സംപ്രാപ്തോഽസി ദയാനിധേ .. 66 ..

വസുദേവവചഃ ശ്രുത്വാ നാരദഃ പ്രീതമാനസഃ .

സുദിനേ ശുഭനക്ഷത്രേ കഥാരംഭമഥാകരോത് ..67..

കഥാവിഘ്നവിഘാതാർഥം ദ്വിജാ ജേപുർനവാക്ഷരമ് .

മാർകണ്ഡേയപുരാണോക്തം പേഠുർദേവ്യാഃ സ്തവം തഥാ .. 68 ..

പ്രഥമസ്കംധമാരഭ്യ ശ്രീനാരദമുഖോദ്ഗതമ് .

ശുശ്രാവ വസുദേവശ്ച ഭക്ത്യാ ഭാഗവതാമൃതമ് ..69..

നവമേഽഹ്നി കഥാപൂർതൗ പുസ്തകം വാചകം തഥാ .

പ്രസന്ന: പൂജയാമാസ വസുദേവോ മഹാമനാഃ .. 70 ..

അഥ തത്ര ബിലസ്യാംതഃ കൃഷ്ണജാംബവതോർമൃധേ .

കൃഷ്ണമുഷ്ടിവിനിഷ്പാതശ്ലഥാങ്ഗോ ജാംബവാനഭൂത് ..71 ..
അഥാഗതസ്മൃതിഃ സോ ഹി ഭഗവംതം പ്രണമ്യ ച .
ഉവാച പരയാ ഭക്ത്യാ സ്വാപരാധം ക്ഷമാപയൻ .. 72 .
ജ്ഞാതോഽസി രഘുവര്യസ്ത്വം യദ്രോഷാത്സരിതാം പതിഃ .
ക്ഷോഭം ജഗാമ ലംകാം ച രാവണഃ സാനുഗോ ഹതഃ .. 73 ..
സ ഏവാസി ഭവാൻകൃഷ്ണ മദ്ദൗരാത്മ്യം ക്ഷമസ്വ ഭോഃ .
ബ്രൂഹി യത്കരണീയം മേ ഭൃത്യോഽഹം തവ സർവഥാ ..74 ..
ശ്രുത്വാ ജാംബവതോ വാചമബ്രവീജ്ജഗദീശ്വരഃ .
മണിഹേതോരിഹ പ്രാപ്താ വയമൃക്ഷപതേ ബിലമ് .. 75 ..
ദ്വിജാ ഭാര്യയാ സഹിതം കൃഷ്ണം ദേവർഷിർനാരദശ്വാഥ
ഋക്ഷരാജസ്തതഃ പ്രീത്യാ കന്യാം ജാമ്ബവതീം നിജാമ്.
ദദൗ കൃഷ്ണായ സംപൂജ്യ സ്യമംതകമണിം തഥാ .. 76 ..
സ താം പത്നീം സമാദായ മണിം കംഠേ തഥാ ദധത് .
അഭിമംത്ര്യർക്ഷരാജഞ്ച പ്രതസ്ഥേ ദ്വാരകാം പ്രതി .. 77 ..
കഥാസമാപ്തിദിവസേ വസുദേവ ഉദാരധീഃ .
ബ്രാഹ്മണാൻഭോജയാമാസ ദക്ഷിണാഭിരതോഷയത് .. 78..
ആശീർവാദം പ്രയുഞ്ജാനാ ദ്വിജാ യത്സമയേ ഹരിഃ .
ആജഗാമ ക്ഷണേ തസ്മിൻപത്ന്യാ സഹ മണിം ദധത് .. 79..
ഭാര്യയാ സഹിതം കൃഷ്ണം വസുദേവപുരോഗമാഃ .
ദൃഷ്ട്വാ ഹർഷാശ്രുപൂർണാക്ഷാഃ സമവാപുഃ പരാം മുദമ് ..80..
ദേവർഷിർനാരദശ്ചാഥ കൃഷ്ണാഗമനഹർഷിതഃ .
ആമംത്ര്യ വസുദേവം ച കൃഷ്ണോ ബ്രഹ്മസഭാം യയൗ .. 81 ..
ഹരിചരിതമിദം യത്കീർതിതം ദുര്യശോഘ്നം പഠതി വിമലഭക്ത്യാ ശുദ്ധചിത്തഃ ശൃണോതി .
സ ഭവതി സുഖപൂർണഃ സർവദാ സിദ്ധികാമോ ജഗതി ച വപുഷോഽന്തേ മുക്തിമാർഗം ലഭേച്ച .. 82 ..

ഇതി ശ്രീസ്കന്ദപുരാണേ മാനസഖണ്ഡേ ദേവീഭാഗവതമാഹാത്മ്യേ ദ്വിതീയോऽധ്യായഃ .. 2 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/മാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ_2&oldid=363317" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്